

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อความพร้อมของสถานศึกษาเอกชนสายช่างอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในปี พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2550 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ตามตัวบ่งชี้ ในเกณฑ์มาตรฐานการประเมินภายนอกของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยคือ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนสายช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นสัดส่วนคือ ผู้บริหารจำนวน 4 ราย อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างและอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างพื้นฐาน 8 ราย และอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ 8 ราย รวมสถานศึกษาละ 20 ราย จำนวน 9 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 180 ราย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 145 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.55 การประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 30 ราย เป็นชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกันมีอายุมากกว่า 50 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 24 ปี ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีในสาขาวิศวกรรมเครื่องกล

อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างและวิชาช่างพื้นฐานมีจำนวนทั้งสิ้น 61 ราย เป็นชาย 43 คนและหญิง 18 คน มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-9 ปี ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีโดยจบวิศวกรรมเครื่องกลและวิศวกรรมไฟฟ้ามีจำนวนใกล้เคียงกัน

อาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ มีจำนวนทั้งสิ้น 54 ราย ส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-9 ปี ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ด้านศึกษาศาสตร์

5.1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาทั้ง 9 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษานานาชาติ จำนวน 7 แห่ง และเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 แห่ง ทุกสถานศึกษาเปิดทำการสอนทั้งในระดับ ปวช. และปวส. โดยเป็นสถานศึกษาที่เปิดทำการสอนเฉพาะช่างอุตสาหกรรมจำนวน 4 แห่ง และสถานศึกษาที่เปิดทำการสอนทั้งสายช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม จำนวน 5 แห่ง

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านความพร้อมของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ในภาพรวมพบว่า ระดับความพร้อมต่อการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐาน และอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ ทั้ง

9 สถานศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 57.45) โดยสามารถจำแนกระดับความพร้อมของแต่ละมาตรฐานได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐานและอาจารย์วิชาสามัญ มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าโดยภาพรวมสถานศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐานและอาจารย์วิชาสามัญมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าโดยภาพรวมสถานศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา ผู้บริหารอาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐาน อาจารย์วิชาสามัญ มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าโดยภาพรวมสถานศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 4 นวัตกรรมและการสร้างองค์ความรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐานและอาจารย์วิชาสามัญโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าสถานศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 5 การบริการวิชาการต่อชุมชนและสังคม ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐานและอาจารย์วิชาสามัญโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าสถานศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 6 การบริหารและการจัดการ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐานและอาจารย์วิชาสามัญโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่าสถานศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.4 มาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือส่วนของมาตรฐานที่เป็นปัญหากับปัญหาที่ส่งผลต่อความพร้อม ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 6 การบริหารและการจัดการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 1 การประกันคุณภาพภายใน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 4 นวัตกรรมและการสร้างองค์ความรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานที่ 5 การบริการวิชาการต่อชุมชนและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาที่ส่งผลต่อความพร้อม เมื่อจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ พบว่า

1. บุคลากรไม่เข้าใจต่อระบบการตรวจประเมิน ระดับปัญหามาก

2. ครูมีภาระงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนเช่น อยู่เวร งานปกครอง งานที่ปรึกษา มีภาระมาก ระดับปัญหามาก

3. บุคลากรไม่เข้าใจเรื่องการจัดทำคุณภาพมาตรฐาน ระดับปัญหามาก

4. บุคลากรไม่เข้าใจเรื่องเครื่องมือในการตรวจมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ระดับปัญหามาก
5. ขาดความช่วยเหลือจากสมศ. ระดับปัญหปานกลาง
6. ครูไม่มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อม เพื่อรับการตรวจมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ระดับปัญหปานกลาง
7. งบประมาณไม่เพียงพอ ระดับปัญหปานกลาง
8. สถานศึกษาไม่ได้เก็บข้อมูลหลักฐานหรือเอกสาร ไว้เป็นหมวดหมู่ ระดับปัญหปานกลาง
9. สถานศึกษาได้จัดการศึกษาตามเกณฑ์ แต่ไม่ได้เก็บข้อมูลหลักฐานไว้ ระดับปัญหปานกลาง
10. สถานศึกษาไม่มีแผนในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจมาตรฐานและประเมินคุณภาพ ภายนอกรอบที่ 2 ระดับปัญหปานกลาง
11. ครูมีภาระงานสอนมาก ระดับปัญหปานกลาง
12. บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือ ระดับปัญหปานกลาง
13. บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจ ระดับปัญหปานกลาง
14. ผู้บริหารไม่สนับสนุน ระดับปัญหปานกลาง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐานโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 6 มาตรฐาน 25 ตัวบ่งชี้ ความพร้อมของการเตรียมข้อมูลเอกสาร ร่องรอยหลักฐานและการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชนสายช่างอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง อาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ และอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างพื้นฐาน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าสภาพการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่มีความพร้อมปานกลาง อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนในการผลักดันให้สถานศึกษามีความพร้อมในการการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจมาตรฐานรอบที่ 2 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสันติ (2547 : 98) ที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสอดคล้องกับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับด้านการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ซึ่งสภาพการดำเนินงานมีระดับการปฏิบัติสูงอันเนื่องมาจากบุคลากรทุกฝ่ายเห็นความสำคัญในด้านการเตรียมการประเมินภายนอก ในประเด็นที่พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐาน และอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างเพียงพอ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีพร้อมแต่อาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐาน อาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญกลับมีความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยระบุว่า มีบ้าง อาจเป็นเพราะว่าในระดับผู้บริหารมองถึงด้านการลงทุน แต่ในระดับของอาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้ปฏิบัติจริง และยังมีความต้องการวัสดุและอุปกรณ์หรืองบประมาณในการจัดการเรียนการสอนมากกว่านี้ ซึ่งในระดับผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีแผนในการลงทุน

ด้านงบประมาณและเครื่องมือเป็นระยะยาว จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนมองเห็นแตกต่างจากผู้บริหาร เช่นเดียวกับในด้านอื่น ๆ คือ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ห้องสมุดที่มีความทันสมัย

ด้านความเข้าใจต่อระบบและขั้นตอนในการตรวจ ส่งผลต่อการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ในระดับมาก และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีส่วนช่วยให้บุคลากรสถานศึกษาที่มีความเข้าใจต่อระบบหรือขั้นตอนในการตรวจโดยมีผลต่อการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษายังต้องการข้อมูลความรู้และความช่วยเหลือด้านการจัดทำคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเองก็มีภาระหน้าที่ที่จะต้องตรวจประเมินสถานศึกษาทุกระดับทั่วประเทศและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาก็มีบุคลากรที่จำกัด จึงเป็นผลให้ผู้บริหาร อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องยังขาดความเข้าใจในระบบและขั้นตอนในการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2

จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าที่สภาพปัจจุบันสถานศึกษาเอกชน สายช่างอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 สถานศึกษา มีความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสภาพปัจจุบันสถานศึกษาเอกชน อาจารย์มีภาระงานสอนและงานอื่นๆในสถานศึกษามากอยู่แล้ว แต่จะต้องร่วมช่วยกันจัดทำคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษาควบคู่ไปด้วย ขวัญและกำลังใจของบุคลากรจึงมีส่วนในการเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในการตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดไว้ให้ทุกสถานศึกษาต้องปฏิบัติ ตลอดจนได้สร้างความตระหนักให้บุคลากรด้านการศึกษาทุกคนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำ และให้มีระบบในการประกันคุณภาพ โดยที่ผู้บริหารและครู อาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำมาตรฐานซึ่งผลที่จะเกิดขึ้นในการจัดทำมาตรฐานส่งผลถึงชื่อเสียงของสถานศึกษาที่ผ่านมาตรฐานทำให้เป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายนอก ส่งผลถึงปริมาณของนักศึกษาและรายได้ของสถานศึกษาที่เพิ่มขึ้น ทุกๆสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานและมีความพร้อมที่จะรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประโยชน์ในเรื่องของคุณภาพของการจัดการศึกษาต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่พบจากปัญหาในการจัดเตรียมความพร้อมในการประเมินคุณภาพ

มาตรฐานที่ 1 การประกันคุณภาพภายใน ฝ่ายบริหารควรที่จะมีการวางแผนมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินอย่างละเอียดและมีระเบียบแบบแผนกำหนดกรอบ

ระยะเวลา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกที่จะเกิดขึ้นในรอบต่อไป

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการติดตามผลหรือสำรวจข้อมูลในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา หรือสถานศึกษาควรทำการวิจัยในเรื่องการติดตามผลของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้วยซึ่งก็จะสามารถนำผลการวิจัยไปสนับสนุนการเตรียมความพร้อมทั้งด้านมาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 4 ในเรื่องผลงานวิจัยของสถานศึกษาได้อีกทางหนึ่งด้วย

มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา ในการจัดการศึกษาสายช่างอุตสาหกรรม สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนด้านวิชาสามัญด้วยไม่ว่าจะเป็นสื่อการสอนหรืองบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านสามัญ ที่พบจากผลการวิเคราะห์ในการวิจัยว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญส่วนใหญ่คิดไม่ตรงกับผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ โดยอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญจะมีความคิดเห็นในด้านการจัดสรรงบประมาณสำหรับวัสดุฝึกและเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อการสอนมีความพร้อมอยู่ในระดับต่ำจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอนให้กับวิชาสามัญให้มากขึ้น

มาตรฐานที่ 4 วัฒนธรรมและการสร้างองค์ความรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาให้กับบุคลากรในเรื่องการทำวิจัย เพราะจากข้อมูลการตอบแบบสอบถามพบว่าบุคลากรใหญ่จะจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งจะไม่มีความรู้พื้นฐานและความเข้าใจในการทำวิจัย หากบุคลากรได้รับความรู้ด้านการทำวิจัยเบื้องต้นก็จะสามารถทำงานวิจัยเรื่องต่างๆในสถานศึกษาได้และจะสามารถรองรับการเตรียมความพร้อมในมาตรฐานที่ 4 (ซึ่งในการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการเตรียมความพร้อมในมาตรฐานที่ 4 โดยขาดหลักฐานงานวิจัยของบุคลากร)

มาตรฐานที่ 5 การบริการวิชาการต่อชุมชนและสังคม ควรวางแผนในการจัดทำโครงการและจัดระบบประมาณสำหรับโครงการให้บริการทางวิชาการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคม โดยมีแผนในการตรวจสอบและประเมินผลการจัดกิจกรรม ซึ่งลักษณะของกิจกรรมอาจจัดทำเป็นรูปแบบของบริษัทจำลองให้นักศึกษาได้ฝึกการเรียนรู้และบริหารจัดการโดยจำลองเหมือนบริษัทจริง มีรายรับและรายจ่ายในการดำเนินงาน โดยการบริหารของนักศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทางด้านอุตสาหกรรมอยู่แล้ว อาจจัดตั้งเป็นศูนย์บริการให้บริการตรวจสอบหรือซ่อมบำรุงให้กับชุมชน บริการโดยนักศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้นักศึกษาได้มีทั้งประสบการณ์ความรู้และมีรายได้เสริมในระหว่างศึกษาอีกด้วย

มาตรฐานที่ 6 การบริหารและการจัดการ ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพ เพราะผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้สถานศึกษามีการวางแผน และเป็นผู้ที่จะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งในผลการวิจัยจะพบว่าข้อมูลสภาพความพร้อมในการกำหนดกรอบและหน้าที่

ให้กับบุคลากรซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารนั้นยังมีความพร้อมอยู่ในระดับต่ำ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาช่าง/ช่างพื้นฐานและอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ

สถานศึกษาที่มีบุคลากรจำกัดผู้บริหารควรมองถึงภาระหน้าที่งานประจำที่มีอยู่ และการจัดทำงานมาตรฐานอาจเป็นการเพิ่มภาระให้กับบุคลากร จึงควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรเพื่อลดปัญหา ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาระหน้าที่งานประจำของบุคลากรที่มีมากจะส่งปัญหาให้กับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ในการรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอก

ปัญหาบุคลากรไม่เข้าใจต่อระบบการตรวจประเมิน ที่พบในผลการวิจัยนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีทีมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเข้าไปดูแลให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาโดยตรงทุกสถานศึกษาเป็นระยะๆ และควรมีการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดในการช่วยเหลือสถานศึกษาให้มีความเข้าใจในระบบการตรวจประเมิน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาผลกระทบจากภาระงานในการดำเนินการเตรียมความพร้อม เพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพภายนอกที่มีผลต่อการสอนของอาจารย์ในสถานศึกษา

5.3.2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนการดำเนินการ ในการจัดทำคุณภาพการศึกษา